

Κατευθυντήριες γραμμές

**Κατευθυντήριες γραμμές 8/2022 για τον προσδιορισμό της
επικεφαλής εποπτικής αρχής των υπευθύνων
επεξεργασίας ή των εκτελούντων την επεξεργασία**

Έκδοση 2.0

Εκδόθηκαν στις 28 Μαρτίου 2023

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Ιστορικό εκδόσεων

Έκδοση 1.0	10 Οκτωβρίου 2022	Έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών (επικαιροποιημένη έκδοση των προηγούμενων κατευθυντήριων γραμμών WP244 αναθ. 01 που εγκρίθηκαν από την ομάδα εργασίας 29 και επικυρώθηκαν από το ΕΣΠΔ στις 25 Μαΐου 2018) για στοχευμένη δημόσια διαβούλευση.
Έκδοση 2.0	28 Μαρτίου 2023	Έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών μετά από δημόσια διαβούλευση

Πίνακας περιεχομένων

0	Προοίμιο.....	4
1	Προσδιορισμός της επικεφαλής εποπτικής αρχής: βασικές έννοιες.....	5
1.1	«Διασυννοριακή επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».....	5
1.1.1	«Επηρεάζει ουσιωδώς».....	5
1.2	Επικεφαλής εποπτική αρχή.....	7
1.3	Κύρια εγκατάσταση.....	7
2	Βήματα για τον προσδιορισμό της επικεφαλής εποπτικής αρχής.....	7
2.1	Προσδιορισμός της «κύριας εγκατάστασης» των υπευθύνων επεξεργασίας.....	7
2.1.1	Κριτήρια για τον προσδιορισμό της κύριας εγκατάστασης του υπευθύνου επεξεργασίας στις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι ο τόπος της κεντρικής του διοίκησης στον ΕΟΧ. 9	
2.1.2	Όμιλοι επιχειρήσεων.....	10
2.1.3	Από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας.....	10
2.2	Οριακές περιπτώσεις.....	11
2.3	Εκτελών την επεξεργασία.....	12
3	Άλλα συναφή ζητήματα.....	13
3.1	Ο ρόλος της «ενδιαφερόμενης εποπτικής αρχής».....	13
3.2	Επεξεργασία σε τοπικό επίπεδο.....	14
3.3	Εταιρείες μη εγκατεστημένες στον ΕΟΧ.....	14
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Ερωτήσεις για την καθοδήγηση του προσδιορισμού της επικεφαλής εποπτικής αρχής.....		15
1	Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία πραγματοποιεί δραστηριότητες διασυννοριακής επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα;.....	15
2	Τρόπος προσδιορισμού της επικεφαλής εποπτικής αρχής.....	15
3	Υπάρχουν «ενδιαφερόμενες εποπτικές αρχές»;.....	16

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων

Έχοντας υπόψη το άρθρο 70 παράγραφος 1 στοιχεία ε) και ιβ) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (στο εξής: ΓΚΠΔ),

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον ΕΟΧ, και ιδίως το παράρτημα XI και το πρωτόκολλο 37 αυτής, όπως τροποποιήθηκαν με την απόφαση αριθ. 154/2018 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 6ης Ιουλίου 2018¹,

Έχοντας υπόψη τα άρθρα 12 και 22 του εσωτερικού κανονισμού του,

Έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 για τον προσδιορισμό της επικεφαλής εποπτικής αρχής των υπευθύνων επεξεργασίας ή των εκτελούντων την επεξεργασία, WP244 αναθ. 01,

Έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές 07/2020 του ΕΣΠΔ σχετικά με τις έννοιες του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία στον ΓΚΠΔ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

0 ΠΡΟΟΙΜΙΟ

1. Στις 5 Απριλίου 2017 η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 ενέκρινε τις κατευθυντήριες γραμμές της για τον προσδιορισμό της επικεφαλής εποπτικής αρχής του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία (WP244 αναθ. 01)², οι οποίες εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (στο εξής: ΕΣΠΔ) κατά την πρώτη συνεδρίαση της ολομέλειάς του³. Το παρόν έγγραφο αποτελεί ελαφρώς επικαιροποιημένη έκδοση των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών. Κάθε αναφορά στις κατευθυντήριες γραμμές της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 για τον προσδιορισμό της επικεφαλής εποπτικής αρχής του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία (WP244 αναθ. 01) θα πρέπει, στο εξής, να ερμηνεύεται ως αναφορά στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές του ΕΣΠΔ.
2. Το ΕΣΠΔ παρατήρησε ότι υπήρχε ανάγκη για περαιτέρω διευκρινίσεις, ιδίως όσον αφορά την έννοια της κύριας εγκατάστασης στο πλαίσιο της από κοινού ευθύνης της επεξεργασίας και λαμβανομένων υπόψη των κατευθυντήριων γραμμών 07/2020 του ΕΣΠΔ σχετικά με τις έννοιες του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία στον ΓΚΠΔ⁴.

¹ Οι αναφορές σε «κράτη μέλη» στο παρόν έγγραφο θα πρέπει να νοούνται ως αναφορές στα «κράτη μέλη του ΕΟΧ».

² Διαθέσιμες στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=611235.

³ Βλ. https://edpb.europa.eu/news/news/2018/endorsement-gdpr-wp29-guidelines-edpb_en.

⁴ Βλ. κατευθυντήριες γραμμές 07/2020 σχετικά με τις έννοιες του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία στον ΓΚΠΔ, έκδοση 2.0 που εκδόθηκε στις 7 Ιουλίου 2021, παράγραφοι 161, 162

3. Το σημείο που αφορά το ζήτημα αυτό έχει αναθεωρηθεί και επικαιροποιηθεί, ενώ το υπόλοιπο έγγραφο παρέμεινε αμετάβλητο, με εξαίρεση ορισμένες αλλαγές στη διατύπωση. Η αναθεώρηση αφορά, ειδικότερα, το τμήμα 2.1.3 σχετικά με τους από κοινού υπευθύνους επεξεργασίας.

1 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

1.1 «Διασυνοριακή επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

4. Ο προσδιορισμός της επικεφαλής εποπτικής αρχής έχει νόημα μόνο στην περίπτωση που ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία πραγματοποιεί δραστηριότητες διασυνοριακής επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο άρθρο 4 παράγραφος 23 του ΓΚΠΔ ορίζεται ότι «διασυνοριακή επεξεργασία» είναι είτε:

- η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία γίνεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων διάφορων εγκαταστάσεων σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία στην Ένωση όπου ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών επεξεργασία είναι εγκατεστημένος σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη· ή
- η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία γίνεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων μίας μόνης εγκατάστασης υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία στην Ένωση, αλλά που επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει ουσιωδώς υποκείμενα των δεδομένων σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη.

5. Τούτο σημαίνει ότι εάν, για παράδειγμα, ένας οργανισμός διαθέτει εγκαταστάσεις στη Γαλλία και τη Ρουμανία και γίνεται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων και των δύο εγκαταστάσεων, τότε αυτό θα συνιστά διασυνοριακή επεξεργασία.
6. Εναλλακτικά, ο οργανισμός ενδέχεται να διενεργεί δραστηριότητες επεξεργασίας αποκλειστικά στο πλαίσιο της εγκατάστασής του στη Γαλλία. Εντούτοις, εάν η εν λόγω επεξεργασία επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει ουσιωδώς υποκείμενα των δεδομένων τόσο στη Γαλλία όσο και στη Ρουμανία, τότε επίσης θα συνιστά διασυνοριακή επεξεργασία.

1.1.1 «Επηρεάζει ουσιωδώς»

7. Ο ΓΚΠΔ δεν παρέχει ορισμό σχετικά με τους όρους «ουσιωδώς» ή «επηρεάζει». Με την εν λόγω διατύπωση σκοπείται να διασφαλιστεί ότι δεν θα εμπόσουν στον ορισμό της «διασυνοριακής επεξεργασίας» όλες οι δραστηριότητες επεξεργασίας με οποιοδήποτε αποτέλεσμα που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο μίας μόνης εγκατάστασης.
8. Οι πιο συνήθεις σημασίες στην αγγλική γλώσσα του όρου «substantial» (ουσιώδης) είναι οι εξής: «που έχει μεγάλη ή σημαντική ποσότητα ή μέγεθος· ευμεγέθης, αρκετά μεγάλος», ή «που έχει σημαντική αξία, είναι μεγάλης σημασίας· στέρεος· βαρυσήμαντος, σημαντικός»⁵.
9. Η πιο σημαντική σημασία του ρήματος «affect» (επηρεάζω) είναι «to influence» (ασκώ επίδραση) ή «to make a material impression on» (κάνω ουσιαστική εντύπωση). Το παράγωγο ουσιαστικό «effect» (επιρροή) σημαίνει, μεταξύ άλλων, «a result» (αποτέλεσμα) ή «a consequence» (συνέπεια)⁶. Τούτο

και 166, διαθέσιμες στη διεύθυνση https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor-gdpr_el

⁵ Oxford English Dictionary.

⁶ Oxford English Dictionary.

σημαίνει ότι για να επηρεάζει κάποιον η επεξεργασία δεδομένων πρέπει να έχει κάποιο είδος αντικτύπου σ' αυτόν. Η επεξεργασία που δεν επηρεάζει ουσιωδώς φυσικά πρόσωπα δεν εμπίπτει στο δεύτερο τμήμα του ορισμού της «διασυννοριακής επεξεργασίας». Εντούτοις, θα μπορούσε να εμπίπτει στο πρώτο τμήμα του ορισμού βάσει του οποίου η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων διάφορων εγκαταστάσεων σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία στην Ένωση, όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών επεξεργασία είναι εγκατεστημένος σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη.

10. Η επεξεργασία μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στο δεύτερο τμήμα του ορισμού εάν υφίσταται ενδεχόμενο ουσιώδους επιρροής, χωρίς να υπάρχει απαραίτητα πραγματική ουσιώδης επιρροή. Επισημαίνεται ότι η έκφραση «ενδέχεται» δεν συμπεριλαμβάνει τη μακρινή πιθανότητα ουσιώδους επιρροής. Η ουσιώδης επιρροή πρέπει να είναι περισσότερο πιθανό να συμβεί από το να μη συμβεί. Αφετέρου, σημαίνει επίσης ότι δεν απαιτείται να έχουν πράγματι επηρεαστεί τα φυσικά πρόσωπα: το ενδεχόμενο της ουσιώδους επιρροής αρκεί για τη συμπερίληψη της επεξεργασίας στον ορισμό της «διασυννοριακής επεξεργασίας».
11. Το γεγονός ότι μια πράξη επεξεργασίας δεδομένων μπορεί να συνεπάγεται την επεξεργασία ενός αριθμού —ακόμη και μεγάλου— δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων σε περισσότερα κράτη μέλη δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι η επεξεργασία έχει ή ενδέχεται να έχει ουσιώδη επιρροή. Η επεξεργασία που δεν έχει ουσιώδη επιρροή δεν συνιστά διασυννοριακή επεξεργασία για τους σκοπούς του δεύτερου τμήματος του ορισμού, ανεξαρτήτως του αριθμού των επηρεαζόμενων φυσικών προσώπων.
12. Οι εποπτικές αρχές θα ερμηνεύουν τη φράση «επηρεάζει ουσιωδώς» κατά περίπτωση. Θα συνεκτιμώνται το πλαίσιο της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων, ο σκοπός της επεξεργασίας και παράγοντες όπως το αν η επεξεργασία:
 - προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει ζημία, απώλεια ή ταλαιπωρία σε φυσικά πρόσωπα·
 - έχει ή ενδέχεται να έχει πραγματική επιρροή όσον αφορά τον περιορισμό των δικαιωμάτων ή τη στέρηση ευκαιριών·
 - επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει την υγεία, την ευεξία ή την ψυχική ηρεμία των φυσικών προσώπων·
 - επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει την οικονομική ή χρηματοπιστωτική κατάσταση ή συνθήκες των φυσικών προσώπων·
 - καθιστά τα φυσικά άτομα ευάλωτα σε διακρίσεις ή άνιση μεταχείριση·
 - συνεπάγεται την ανάλυση ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή άλλων αδιάκριτων δεδομένων, ιδίως δε των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα παιδιών·
 - προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει σημαντική μεταβολή της συμπεριφοράς των φυσικών προσώπων·
 - έχει αβέβαιες, απρόβλεπτες ή ανεπιθύμητες συνέπειες για τα φυσικά πρόσωπα·
 - φέρνει το πρόσωπο σε δύσκολη θέση ή έχει άλλες αρνητικές συνέπειες, μεταξύ άλλων βλάβη της φήμης· ή
 - συνεπάγεται την επεξεργασία ευρέος φάσματος δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
13. Τέλος, η δοκιμή της «ουσιώδους επιρροής» αποσκοπεί στη διασφάλιση ότι οι εποπτικές αρχές υποχρεούνται να συνεργαστούν επισήμως μέσω του μηχανισμού συνεκτικότητας του ΓΚΠΔ μόνο «όταν μια εποπτική αρχή σκοπεύει να θεσπίσει μέτρο που πρόκειται να παραγάγει έννομες συνέπειες

όσον αφορά πράξεις επεξεργασίας που επηρεάζουν ουσιωδώς σημαντικό αριθμό υποκειμένων των δεδομένων σε περισσότερα κράτη μέλη»⁷.

1.2 Επικεφαλής εποπτική αρχή.

14. Με απλά λόγια, η «επικεφαλής εποπτική αρχή» είναι η αρχή που έχει την πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων διασυννοριακής επεξεργασίας, για παράδειγμα, σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας από υποκείμενο δεδομένων σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του.
15. Η επικεφαλής εποπτική αρχή θα συντονίζει το σύνολο των ερευνών, στις οποίες συμμετέχουν άλλες «ενδιαφερόμενες» εποπτικές αρχές.
16. Ο προσδιορισμός της επικεφαλής εποπτικής αρχής εξαρτάται από τον προσδιορισμό του τόπου της «κύριας εγκατάστασης» ή της «μόνης εγκατάστασης» του υπευθύνου επεξεργασίας στην ΕΕ. Το άρθρο 56 του ΓΚΠΔ ορίζει τα εξής:
 - η εποπτική αρχή της κύριας ή της μόνης εγκατάστασης του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία είναι αρμόδια να ενεργεί ως επικεφαλής εποπτική αρχή για τις διασυννοριακές πράξεις επεξεργασίας του εν λόγω υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία σύμφωνα με τη διαδικασία [συνεργασίας] που προβλέπεται στο άρθρο 60.

1.3 Κύρια εγκατάσταση.

17. Το άρθρο 4 σημείο 16) του ΓΚΠΔ ορίζει την «κύρια εγκατάσταση» ως εξής:
 - όταν πρόκειται για υπεύθυνο επεξεργασίας με εγκαταστάσεις σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, ο τόπος της **κεντρικής του διοίκησης** στην Ένωση, εκτός εάν **οι αποφάσεις όσον αφορά τους σκοπούς και τα μέσα** της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα λαμβάνονται σε άλλη εγκατάσταση του υπευθύνου επεξεργασίας στην Ένωση και η εγκατάσταση αυτή έχει την **εξουσία εφαρμογής των αποφάσεων αυτών**, οπότε ως κύρια εγκατάσταση θεωρείται η εγκατάσταση στην οποία έλαβε τις αποφάσεις αυτές,
 - όταν πρόκειται για εκτελούντα την επεξεργασία με εγκαταστάσεις σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, ο τόπος της κεντρικής του διοίκησης στην Ένωση ή, εάν ο εκτελών την επεξεργασία δεν έχει κεντρική διοίκηση στην Ένωση, η εγκατάσταση του εκτελούντος την επεξεργασία στην Ένωση στην οποία εκτελούνται οι κύριες δραστηριότητες επεξεργασίας στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων εγκατάστασης του εκτελούντος την επεξεργασία, στον βαθμό που ο εκτελών την επεξεργασία υπόκειται σε ειδικές υποχρεώσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού,

2 ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

2.1 Προσδιορισμός της «κύριας εγκατάστασης» των υπευθύνων επεξεργασίας

18. Ο προσδιορισμός της κύριας εγκατάστασης προϋποθέτει καταρχάς τον προσδιορισμό της κεντρικής διοίκησης του υπευθύνου επεξεργασίας στον ΕΟΧ, εφόσον συντρέχει περίπτωση. Η προσέγγιση που προτείνεται στον ΓΚΠΔ είναι ότι η κεντρική διοίκηση στην ΕΕ είναι ο τόπος στον οποίο λαμβάνονται

⁷ Βλ. αιτιολογική σκέψη 135 του ΓΚΠΔ.

οι αποφάσεις που αφορούν τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ο οποίος έχει την εξουσία εφαρμογής των αποφάσεων αυτών.

19. Η ουσία της θέσπισης της επικεφαλής αρχής στον ΓΚΠΔ έγκειται στο γεγονός ότι υπεύθυνη για την εποπτεία των δραστηριοτήτων διασυννοριακής επεξεργασίας θα πρέπει να είναι μόνο μία εποπτική αρχή στην ΕΕ. Στις περιπτώσεις στις οποίες οι αποφάσεις που αφορούν διαφορετικές δραστηριότητες διασυννοριακής επεξεργασίας λαμβάνονται εντός της κεντρικής διοίκησης της ΕΕ, θα υπάρχει μία ενιαία επικεφαλής εποπτική αρχή για τις διάφορες δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων που πραγματοποιούνται από την πολυεθνική εταιρεία. Εντούτοις, ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες μια εγκατάσταση άλλη από εκείνη του τόπου κεντρικής διοίκησης λαμβάνει αυτόνομες αποφάσεις όσον αφορά τους σκοπούς και τα μέσα μιας συγκεκριμένης δραστηριότητας επεξεργασίας. Αυτό συνεπάγεται ότι ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες μπορούν να προσδιοριστούν περισσότερες από μία επικεφαλής εποπτικές αρχές, δηλαδή σε περιπτώσεις όπου μια πολυεθνική εταιρεία αποφασίζει να έχει ξεχωριστά κέντρα λήψης αποφάσεων σε διαφορετικές χώρες και για διαφορετικές δραστηριότητες επεξεργασίας.
20. Αξίζει να επισημανθεί ότι όταν μια πολυεθνική εταιρεία διαθέτει κεντροποιημένο σύστημα λήψης αποφάσεων όσον αφορά τους σκοπούς και τα μέσα των δραστηριοτήτων επεξεργασίας σε μία από τις εγκαταστάσεις της στον ΕΟΧ (και η εν λόγω εγκατάσταση έχει την εξουσία εφαρμογής των εν λόγω αποφάσεων), θα προσδιορίζεται μόνο μία επικεφαλής εποπτική αρχή για την πολυεθνική εταιρεία.
21. Στις εν λόγω περιπτώσεις είναι ουσιώδους σημασίας για τις εταιρείες να προσδιορίζουν επακριβώς τον τόπο λήψης αποφάσεων που αφορούν τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας. Ο ορθός προσδιορισμός της κύριας εγκατάστασης είναι προς όφελος των υπευθύνων επεξεργασίας και των εκτελούντων την επεξεργασία, καθώς εξασφαλίζει σαφήνεια ως προς την εποπτική αρχή στην οποία υπάγονται αναφορικά με τα διάφορα καθήκοντα συμμόρφωσης που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ. Τα εν λόγω καθήκοντα μπορεί να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τον ορισμό υπευθύνου προστασίας δεδομένων ή τη διαβούλευση σχετικά με δραστηριότητες επεξεργασίας υψηλού κινδύνου που δεν μπορεί να μετριάσει ο υπεύθυνος επεξεργασίας με εύλογα μέτρα. Οι σχετικές διατάξεις του ΓΚΠΔ αποσκοπούν να καταστήσουν διαχειρίσιμα τα εν λόγω καθήκοντα συμμόρφωσης.
22. Τα κατωτέρω παραδείγματα είναι αρκετά διαφωτιστικά:

Παράδειγμα 1: Ένας έμπορος λιανικής πώλησης τροφίμων έχει την έδρα του (δηλαδή τον «τόπο της κεντρικής διοίκησής» του) στο Ρότερνταμ στις Κάτω Χώρες. Διαθέτει εγκαταστάσεις σε διάφορες άλλες χώρες του ΕΟΧ, οι οποίες έρχονται σε επαφή με φυσικά πρόσωπα σ' αυτές τις χώρες. Το σύνολο των εγκαταστάσεων χρησιμοποιούν το ίδιο λογισμικό για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των καταναλωτών για σκοπούς μάρκετινγκ. Όλες οι αποφάσεις που αφορούν τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των καταναλωτών λαμβάνονται στα κεντρικά γραφεία του Ρότερνταμ. Αυτό συνεπάγεται ότι η επικεφαλής εποπτική αρχή της εταιρείας για τη δραστηριότητα διασυννοριακής επεξεργασίας είναι η ολλανδική εποπτική αρχή.

Παράδειγμα 2: Μια τράπεζα έχει την εταιρική έδρα της στη Φρανκφούρτη και όλες⁸ οι δραστηριότητες επεξεργασίας τραπεζικών στοιχείων οργανώνονται από εκεί, ενώ το τμήμα ασφαλίσεων βρίσκεται στη Βιέννη. Αν η εγκατάσταση στη Βιέννη έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με όλες τις δραστηριότητες επεξεργασίας ασφαλιστικών δεδομένων και εφαρμογής των εν

⁸ Στο πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τραπεζικούς σκοπούς, το ΕΣΠΔ αναγνωρίζει ότι οι εν λόγω δραστηριότητες επεξεργασίας επιδιώκουν πολλούς διαφορετικούς σκοπούς. Εντούτοις, για λόγους απλούστευσης, το ΕΣΠΔ τις αντιμετωπίζει όλες ως δραστηριότητες που υπηρετούν έναν ενιαίο σκοπό. Το ίδιο ισχύει και για την επεξεργασία που εκτελείται για ασφαλιστικούς σκοπούς.

λόγω αποφάσεων για το σύνολο της ΕΕ, τότε, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 σημείο 16) του ΓΚΠΔ, η αυστριακή εποπτική αρχή θα είναι η επικεφαλής αρχή για τις διασυνοριακές πράξεις επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ασφαλιστικούς σκοπούς, ενώ οι γερμανικές αρχές (εποπτική αρχή του Hessen) θα έχει την εποπτεία της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τραπεζικούς σκοπούς, όπουδήποτε και αν βρίσκονται οι πελάτες⁹.

2.1.1 Κριτήρια για τον προσδιορισμό της κύριας εγκατάστασης του υπευθύνου επεξεργασίας στις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι ο τόπος της κεντρικής του διοίκησης στον ΕΟΧ.

23. Η αιτιολογική σκέψη 36 του ΓΚΠΔ αποσαφηνίζει κατά τρόπο χρήσιμο τον κύριο παράγοντα που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της κύριας εγκατάστασης του υπευθύνου επεξεργασίας σε περίπτωση που δεν ισχύει το κριτήριο της κεντρικής διοίκησης. Αυτό συνεπάγεται τον προσδιορισμό του τόπου ουσιαστικής και πραγματικής άσκησης δραστηριοτήτων διαχείρισης οι οποίες καθορίζουν τις κύριες αποφάσεις ως προς τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας μέσω σταθερών ρυθμίσεων. Η αιτιολογική σκέψη 36 του ΓΚΠΔ διευκρινίζει επίσης ότι «[η] ύπαρξη και η χρήση τεχνικών μέσων και τεχνολογιών για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεν αποτελούν αφ' εαυτών κύρια εγκατάσταση και, επομένως, δεν συνιστούν καθοριστικά κριτήρια της κύριας εγκατάστασης».
24. Ο ίδιος ο υπεύθυνος επεξεργασίας προσδιορίζει πού βρίσκεται η κύρια εγκατάστασή του και, συνεπώς, ποια εποπτική αρχή είναι η επικεφαλής εποπτική αρχή του. Εντούτοις, η διαπίστωση αυτή μπορεί να προσβληθεί μεταγενέστερα από την αντίστοιχη ενδιαφερόμενη εποπτική αρχή.
25. Οι κατωτέρω παράγοντες είναι χρήσιμοι για τον προσδιορισμό του τόπου της κύριας εγκατάστασης του υπευθύνου επεξεργασίας, σύμφωνα με τους όρους του ΓΚΠΔ, στις περιπτώσεις που δεν ταυτίζεται με τον τόπο της κεντρικής του διοίκησης στον ΕΟΧ.
- Πού λαμβάνεται η τελική «έγκριση» των αποφάσεων όσον αφορά τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας;
 - Πού λαμβάνονται οι αποφάσεις σχετικά με επιχειρηματικές δραστηριότητες που περιλαμβάνουν επεξεργασία δεδομένων;
 - Πού βρίσκεται στην πραγματικότητα η εξουσία εφαρμογής των αποφάσεων;
 - Πού είναι εγκατεστημένος ο διευθυντής (ή οι διευθυντές) που έχει τη γενική ευθύνη διαχείρισης για τις δραστηριότητες διασυνοριακής επεξεργασίας;
 - Πού είναι καταχωρισμένοι ως εταιρεία ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία, εάν πρόκειται για μία επικράτεια;
26. Σημειώνεται ότι η παράθεση αυτή είναι απλώς ενδεικτική. Ανάλογα με τον εκάστοτε υπεύθυνο επεξεργασίας ή τη δραστηριότητα επεξεργασίας, ενδέχεται να έχουν σημασία και άλλοι παράγοντες. Εάν η εποπτική αρχή έχει λόγους να αμφιβάλει ότι η εγκατάσταση που έχει προσδιοριστεί από τον

⁹ Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι ο ΓΚΠΔ παρέχει τη δυνατότητα εποπτείας σε τοπικό επίπεδο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Βλ. αιτιολογική σκέψη 127: «Κάθε εποπτική αρχή που δεν ενεργεί ως η επικεφαλής εποπτική αρχή θα πρέπει να είναι αρμόδια να επιλαμβάνεται τοπικών υποθέσεων όπου ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία είναι εγκατεστημένος σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, αλλά το αντικείμενο της συγκεκριμένης επεξεργασίας αφορά μόνο επεξεργασία που πραγματοποιείται σε ένα μόνο κράτος μέλος και αφορά υποκείμενα των δεδομένων σε αυτό το κράτος μέλος μόνο, παραδείγματος χάριν, όταν το αντικείμενο αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εργαζομένων στο συγκεκριμένο πλαίσιο απασχόλησης ενός κράτους μέλους.» Η ως άνω αρχή συνεπάγεται ότι η εποπτεία των δεδομένων ανθρωπίνων πόρων που σχετίζονται με το τοπικό πλαίσιο απασχόλησης μπορεί να εμπίπτει στην αρμοδιότητα διαφόρων εποπτικών αρχών.

υπεύθυνο επεξεργασίας είναι στην πραγματικότητα η κύρια εγκατάσταση για τους σκοπούς του ΓΚΠΔ, μπορεί, φυσικά, να απαιτήσει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας να παράσχει τυχόν απαιτούμενες πρόσθετες πληροφορίες προκειμένου να αποδειχθεί πού βρίσκεται η κύρια εγκατάστασή του.

2.1.2 Όμιλοι επιχειρήσεων

27. Όταν η επεξεργασία διενεργείται από όμιλο επιχειρήσεων που έχει την έδρα του στον ΕΟΧ, η εγκατάσταση της επιχείρησης που ασκεί τον πλήρη έλεγχο τεκμαίρεται ότι είναι το κέντρο λήψης αποφάσεων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, συνεπώς, θα πρέπει να θεωρείται η κύρια εγκατάσταση του ομίλου επιχειρήσεων, εκτός εάν οι αποφάσεις όσον αφορά τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας λαμβάνονται από άλλη εγκατάσταση. Η έδρα της μητρικής επιχείρησης ή το κέντρο διοίκησης του ομίλου επιχειρήσεων στον ΕΟΧ ενδέχεται να είναι η κύρια εγκατάσταση, διότι συνιστά τον τόπο της κεντρικής του διοίκησης.
28. Η αναφορά στον ορισμό του τόπου της κεντρικής διοίκησης του υπευθύνου επεξεργασίας καλύπτει επίσης οργανισμούς που διαθέτουν κεντρικό σύστημα λήψης αποφάσεων και διάρθρωση υπό μορφή υποκαταστημάτων. Στις περιπτώσεις αυτές είναι σαφές ότι η εξουσία λήψης και εφαρμογής αποφάσεων σχετικά με τη διασυνοριακή επεξεργασία ανήκει στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας. Στις περιπτώσεις αυτές, ο προσδιορισμός του τόπου της κύριας εγκατάστασης και, συνεπώς, της εποπτικής αρχής που είναι η επικεφαλής εποπτική αρχή αποτελεί απλό ζήτημα. Εντούτοις, το σύστημα λήψης αποφάσεων του ομίλου εταιρειών ενδέχεται να είναι πιο περίπλοκο και να παρέχει σε διάφορες εγκαταστάσεις ανεξαρτησία ως προς τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διασυνοριακή επεξεργασία. Τα κριτήρια που ορίζονται ανωτέρω θα βοηθήσουν τους ομίλους επιχειρήσεων στον προσδιορισμό της κύριας εγκατάστασής τους.

2.1.3 Από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας

29. Ο ΓΚΠΔ δεν περιέχει ειδική αναφορά στο ζήτημα του προσδιορισμού της επικεφαλής εποπτικής αρχής σε περίπτωση που δύο ή περισσότεροι υπεύθυνοι επεξεργασίας που είναι εγκατεστημένοι στον ΕΟΧ καθορίζουν από κοινού τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας, δηλαδή στην περίπτωση από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας. Το άρθρο 26 παράγραφος 1 και η αιτιολογική σκέψη 79 του ΓΚΠΔ καθιστούν σαφές ότι, στις περιπτώσεις από κοινού ευθύνης επεξεργασίας, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας καθορίζουν με διαφανή τρόπο τις αντίστοιχες ευθύνες τους για συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ.
30. Όπως υπενθυμίζει το ΕΣΠΔ στις κατευθυντήριες γραμμές του σχετικά με την έννοια του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία¹⁰, οι από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας πρέπει να καθορίσουν «ποιος κάνει τι», αποφασίζοντας τη μεταξύ τους κατανομή των καθηκόντων προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η επεξεργασία συμμορφώνεται προς τις ισχύουσες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ αναφορικά με την εκάστοτε κοινή επεξεργασία.
31. Τα μέτρα συμμόρφωσης και οι σχετικές υποχρεώσεις που θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη οι από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας κατά τον καθορισμό των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, επιπλέον εκείνων που αναφέρονται ειδικά στο άρθρο 26 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την οργάνωση της επικοινωνίας με τα υποκείμενα των δεδομένων και τις εποπτικές αρχές.

¹⁰ Βλ. κατευθυντήριες γραμμές 07/2020 σχετικά με τις έννοιες του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία στον ΓΚΠΔ, παράγραφοι 161, 162 και 166.

32. Επισημαίνεται ότι οι αρχές προστασίας δεδομένων δεν δεσμεύονται από τους όρους της συμφωνίας όσον αφορά είτε το ζήτημα της αναγνώρισης των μερών ως από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας είτε το ορισθέν σημείο επικοινωνίας¹¹.
33. Επιπλέον, η εξουσία λήψης αποφάσεων των από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας δεν περιλαμβάνει τον προσδιορισμό της αρμόδιας εποπτικής αρχής σύμφωνα με τα άρθρα 55 και 56 του ΓΚΠΔ, ούτε την ικανότητα των εν λόγω εποπτικών αρχών να ασκούν τα καθήκοντα και τις εξουσίες τους όπως περιγράφονται στα άρθρα 57 και 58 του ΓΚΠΔ.
34. Η έννοια της κύριας εγκατάστασης συνδέεται, δυνάμει του ΓΚΠΔ, με έναν μόνο υπεύθυνο επεξεργασίας και δεν μπορεί να επεκταθεί σε περίπτωση κοινής ευθύνης επεξεργασίας. Αυτό ισχύει χωρίς να θίγεται η δυνατότητα κάθε από κοινού υπευθύνου επεξεργασίας να έχει τη δική του κύρια εγκατάσταση. Με άλλα λόγια, η κύρια εγκατάσταση ενός υπευθύνου επεξεργασίας δεν μπορεί να θεωρηθεί ως η κύρια εγκατάσταση των από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας για την επεξεργασία που διενεργείται υπό τον κοινό έλεγχο τους. Ως εκ τούτου, οι από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας δεν μπορούν να ορίσουν (μεταξύ των εγκαταστάσεων στις οποίες λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας) μια κοινή κύρια εγκατάσταση και για τους δύο από κοινού υπευθύνους επεξεργασίας.

2.2 Οριακές περιπτώσεις

35. Υπάρχουν οριακές και σύνθετες περιπτώσεις στις οποίες αποδεικνύεται δυσχερής ο προσδιορισμός της κύριας εγκατάστασης ή ο προσδιορισμός του τόπου στον οποίο λαμβάνονται οι αποφάσεις σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων. Αυτό μπορεί να ισχύει στην περίπτωση που πραγματοποιούνται δραστηριότητες διασυννοριακής επεξεργασίας και ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εγκατεστημένος σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, αλλά δεν υπάρχει κεντρική διοίκηση στον ΕΟΧ και καμία από τις εγκαταστάσεις στον ΕΟΧ δεν λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με την επεξεργασία (δηλαδή οι αποφάσεις λαμβάνονται αποκλειστικά εκτός του ΕΟΧ).
36. Στην ως άνω περίπτωση, η εταιρεία που πραγματοποιεί δραστηριότητες διασυννοριακής επεξεργασίας ενδέχεται να προτιμά να υπόκειται στην εποπτεία μιας επικεφαλής εποπτικής αρχής προκειμένου να επωφελείται από την αρχή του «μηχανισμού μίας στάσης». Εντούτοις, ο ΓΚΠΔ δεν προσφέρει λύση σε περιπτώσεις όπως η αναφερόμενη. Στις εν λόγω περιπτώσεις, η εταιρεία θα πρέπει να προσδιορίζει ως κύρια εγκατάστασή της την εγκατάσταση που έχει την εξουσία εφαρμογής των αποφάσεων σχετικά με τη δραστηριότητα επεξεργασίας και ανάληψης ευθύνης για την επεξεργασία, συμπεριλαμβανόμενης της διάθεσης επαρκών περιουσιακών στοιχείων. Εάν η εταιρεία δεν προσδιορίσει την κύρια εγκατάστασή της κατά τον τρόπο αυτό, δεν θα είναι δυνατός ο προσδιορισμός της επικεφαλής εποπτικής αρχής. Οι εποπτικές αρχές θα είναι πάντα σε θέση να προβαίνουν σε περαιτέρω έρευνα στις περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο.
37. Ο ΓΚΠΔ δεν επιτρέπει την άγρα αρμόδιου δικαστηρίου (forum shopping). Εάν η εταιρεία διατείνεται ότι έχει την κύρια εγκατάστασή της σε ένα κράτος μέλος, αλλά στην εν λόγω εγκατάσταση δεν πραγματοποιείται ουσιαστική και πραγματική άσκηση δραστηριοτήτων διαχείρισης ή λήψη αποφάσεων σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι αρμόδιες εποπτικές αρχές (ή, σε τελική ανάλυση, το ΕΣΠΔ¹²) θα αποφασίζουν ποια εποπτική αρχή είναι η «επικεφαλής», χρησιμοποιώντας αντικειμενικά κριτήρια και συνεκτιμώντας τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Η διαδικασία προσδιορισμού του τόπου της κύριας εγκατάστασης ενδέχεται να απαιτεί ενεργό έρευνα

¹¹ Βλ. κατευθυντήριες γραμμές 07/2020 σχετικά με τις έννοιες του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία στον ΓΚΠΔ, παράγραφος 191.

¹² Βλέπε παράγραφο 35 κατωτέρω.

και συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών. Δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα αποκλειστικά με βάση δηλώσεις που προέρχονται από τον υπό εξέταση οργανισμό. Το βάρος της απόδειξης του τόπου λήψης των σχετικών αποφάσεων επεξεργασίας και του τόπου που έχει την εξουσία εφαρμογής των αποφάσεων αυτών, έναντι των αρμόδιων εποπτικών αρχών, φέρουν εν τέλει οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και οι εκτελούντες την επεξεργασία. Η τήρηση πραγματικών αρχείων σχετικά με τις δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων θα βοηθούσε τόσο τους οργανισμούς όσο και τις εποπτικές αρχές στον προσδιορισμό της επικεφαλής εποπτικής αρχής. Η επικεφαλής εποπτική αρχή ή οι ενδιαφερόμενες εποπτικές αρχές μπορούν να αντικρούσουν την ανάλυση του υπευθύνου επεξεργασίας βάσει αντικειμενικής εξέτασης των σχετικών πραγματικών περιστατικών, ζητώντας παράλληλα περαιτέρω πληροφορίες όπου απαιτείται.

38. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι σχετικές εποπτικές αρχές ζητούν από τον υπεύθυνο επεξεργασίας να παράσχει σαφή αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με τυχόν κατευθυντήριες γραμμές του ΕΣΠΔ, σχετικά με τον τόπο της κύριας εγκατάστασής του ή τον τόπο λήψης αποφάσεων όσον αφορά συγκεκριμένη δραστηριότητα επεξεργασίας δεδομένων. Στα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία θα αποδίδεται η δέουσα βαρύτητα και οι σχετικές εποπτικές αρχές θα συνεργάζονται για να αποφασίζουν ποια εξ αυτών θα τεθεί επικεφαλής στις έρευνες. Τέτοιες περιπτώσεις θα παραπέμπονται στο ΕΣΠΔ για να αποφανθεί δυνάμει του άρθρου 65 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ μόνο όταν υπάρχουν αντικρουόμενες απόψεις μεταξύ των εποπτικών αρχών σχετικά με τον προσδιορισμό της επικεφαλής εποπτικής αρχής. Εντούτοις, στις περισσότερες περιπτώσεις, το ΕΣΠΔ αναμένει ότι οι σχετικές εποπτικές αρχές θα είναι σε θέση να συμφωνούν επί μιας αμοιβαία ικανοποιητικής πορείας δράσης.

2.3 Εκτελών την επεξεργασία

39. Ο ΓΚΠΔ προβλέπει επίσης το σύστημα μίας στάσης για τους εκτελούντες την επεξεργασία που υπόκεινται στον εν λόγω κανονισμό και διαθέτουν εγκαταστάσεις σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη.
40. Το άρθρο 4 σημείο 16) στοιχείο β) του ΓΚΠΔ ορίζει ότι η κύρια εγκατάσταση του εκτελούντος την επεξεργασία είναι ο τόπος της κεντρικής διοίκησης του εκτελούντος την επεξεργασία στην ΕΕ ή, εάν ο εκτελών την επεξεργασία δεν έχει κεντρική διοίκηση στην ΕΕ, η εγκατάσταση του εκτελούντος την επεξεργασία στην ΕΕ στην οποία εκτελούνται οι κύριες δραστηριότητες επεξεργασίας (του εκτελούντος την επεξεργασία).
41. Εντούτοις, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 36 του ΓΚΠΔ, σε περιπτώσεις που αφορούν τόσο τον υπεύθυνο επεξεργασίας όσο και τον εκτελούντα την επεξεργασία, αρμόδια επικεφαλής εποπτική αρχή θα πρέπει να είναι η εποπτική αρχή του υπευθύνου επεξεργασίας. Στην περίπτωση αυτή, η εποπτική αρχή του εκτελούντος την επεξεργασία θα είναι «ενδιαφερόμενη εποπτική αρχή» και θα πρέπει να μετέχει στη διαδικασία συνεργασίας. Ο ως άνω κανόνας εφαρμόζεται αποκλειστικά στην περίπτωση που ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εγκατεστημένος στον ΕΟΧ. Στις περιπτώσεις στις οποίες οι υπεύθυνοι επεξεργασίας υπόκεινται στον ΓΚΠΔ βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού, δεν θα υπόκεινται στον μηχανισμό μίας στάσης. Ο εκτελών την επεξεργασία — για παράδειγμα, ένας μεγάλος πάροχος υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους — μπορεί να παρέχει υπηρεσίες σε πολλαπλούς υπευθύνους επεξεργασίας που βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη μέλη. Στις εν λόγω περιπτώσεις, η επικεφαλής εποπτική αρχή θα είναι η εποπτική αρχή που είναι αρμόδια να ενεργεί ως επικεφαλής για τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Στην πραγματικότητα, αυτό σημαίνει ότι ο εκτελών την επεξεργασία ενδεχομένως να υπόκειται στην εποπτεία πολλαπλών εποπτικών αρχών.

3 ΑΛΛΑ ΣΥΝΑΦΗ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

3.1 Ο ρόλος της «ενδιαφερόμενης εποπτικής αρχής»

42. Το άρθρο 4 σημείο 22) του ΓΚΠΔ ορίζει τα εξής:

«ενδιαφερόμενη εποπτική αρχή»: εποπτική αρχή την οποία αφορά η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, διότι: α) ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία είναι εγκατεστημένος στο έδαφος του κράτους μέλους της εν λόγω εποπτικής αρχής, β) τα υποκείμενα των δεδομένων που διαμένουν στο κράτος μέλος της εν λόγω εποπτικής αρχής επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεαστούν ουσιωδώς από την επεξεργασία ή γ) έχει υποβληθεί καταγγελία στην εν λόγω εποπτική αρχή».

43. Η έννοια της ενδιαφερόμενης εποπτικής αρχής αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι το σύστημα της «επικεφαλής εποπτικής αρχής» δεν εμποδίζει το δικαίωμα λόγου άλλων εποπτικών αρχών ως προς τον τρόπο χειρισμού υποθέσεων, για παράδειγμα, σε περιπτώσεις όπου φυσικά πρόσωπα που διαμένουν εκτός της δικαιοδοσίας της επικεφαλής εποπτικής αρχής επηρεάζονται ουσιωδώς από δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων. Όσον αφορά το ως άνω στοιχείο α), ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις που εφαρμόζονται στον προσδιορισμό της επικεφαλής εποπτικής αρχής. Ως προς το στοιχείο β), επισημαίνεται ότι το υποκείμενο των δεδομένων πρέπει απλώς να διαμένει στο εν λόγω κράτος μέλος· δεν χρειάζεται να είναι πολίτης του εν λόγω κράτους. Στην περίπτωση του στοιχείου γ) ανωτέρω, είναι γενικά εύκολο να προσδιοριστεί αν μια συγκεκριμένη εποπτική αρχή έλαβε — πράγματι— σχετική καταγγελία.
44. Το άρθρο 56 παράγραφοι 2 και 5 του ΓΚΠΔ προβλέπει τη δυνατότητα της ενδιαφερόμενης εποπτικής αρχής να επιλαμβάνεται υποθέσεων χωρίς να είναι η επικεφαλής εποπτική αρχή. Αν η επικεφαλής εποπτική αρχή αποφασίσει να μην επιληφθεί της υπόθεσης, η ενδιαφερόμενη εποπτική αρχή που ενημέρωσε την επικεφαλής εποπτική αρχή επιλαμβάνεται της υπόθεσης. Τα ως άνω συνάδουν με τις διαδικασίες του άρθρου 61 (αμοιβαία συνδρομή) και του άρθρου 62 (κοινές επιχειρήσεις αρχών ελέγχου) του ΓΚΠΔ. Αυτό μπορεί να ισχύει στην περίπτωση κατά την οποία μια εταιρεία μάρκετινγκ με κύρια εγκατάσταση στο Παρίσι προωθεί ένα προϊόν που επηρεάζει μόνο υποκείμενα των δεδομένων που διαμένουν στην Πορτογαλία. Στην περίπτωση αυτή, η γαλλική και η πορτογαλική εποπτική αρχή ενδέχεται να συμφωνήσουν ότι πρέπει να τεθεί επικεφαλής και να επιληφθεί της υπόθεσης η πορτογαλική εποπτική αρχή. Οι εποπτικές αρχές ενδέχεται να ζητήσουν από τους υπευθύνους επεξεργασίας να παράσχουν στοιχεία για την αποσαφήνιση των εταιρικών συμφωνιών τους. Δεδομένου ότι η δραστηριότητα επεξεργασίας έχει αμιγώς τοπικό αντίκτυπο, ήτοι σε φυσικά πρόσωπα στην Πορτογαλία, η γαλλική και η πορτογαλική εποπτική αρχή έχουν τη διακριτική ευχέρεια να αποφασίσουν ποια εποπτική αρχή θα πρέπει να επιληφθεί της υπόθεσης σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 127 του ΓΚΠΔ.
45. Ο ΓΚΠΔ απαιτεί τη συνεργασία μεταξύ των επικεφαλής και ενδιαφερόμενων εποπτικών αρχών, με αμοιβαίο σεβασμό για τις απόψεις εκάστης, με σκοπό να διασφαλίζεται ότι η διερεύνηση και η επίλυση των υποθέσεων γίνεται κατά τρόπο ικανοποιητικό για κάθε αρχή και παρέχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής στα υποκείμενα των δεδομένων. Οι εποπτικές αρχές θα πρέπει να αποσκοπούν να επιτύχουν αμοιβαίως αποδεκτή πορεία δράσης. Ο επίσημος μηχανισμός συνεκτικότητας θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο όταν δεν επιτυγχάνεται αμοιβαίως αποδεκτό αποτέλεσμα μέσω της συνεργασίας.
46. Η αμοιβαία αποδοχή των αποφάσεων μπορεί να εφαρμόζεται σε συμπεράσματα επί της ουσίας, αλλά και στην πορεία δράσης που αποφασίζεται, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων επιβολής (π.χ. πλήρης έρευνα ή έρευνα με περιορισμένο πεδίο). Μπορεί να εφαρμόζεται ομοίως σε αποφάσεις περί

μη ανάληψης υποθέσεων σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, για παράδειγμα, λόγω επίσημης πολιτικής περί ιεράρχησης προτεραιοτήτων ή επειδή υπάρχουν άλλες ενδιαφερόμενες αρχές όπως περιγράφεται ανωτέρω.

47. Η επίτευξη συναίνεσης και η επίδειξη καλής θέλησης μεταξύ των εποπτικών αρχών είναι αποφασιστικής σημασίας για την επιτυχία των διαδικασιών συνεργασίας και συνεκτικότητας του ΓΚΠΔ.

3.2 Επεξεργασία σε τοπικό επίπεδο.

48. Οι δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων σε τοπικό επίπεδο δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί συνεργασίας και συνεκτικότητας του ΓΚΠΔ. Οι εποπτικές αρχές οφείλουν να σέβονται αμοιβαίως την αρμοδιότητα της καθεμίας να επιλαμβάνεται σε τοπικό επίπεδο των δραστηριοτήτων επεξεργασίας τοπικών δεδομένων. Η επεξεργασία που διενεργείται από δημόσιες αρχές θα πραγματοποιείται επίσης πάντοτε σε τοπικό επίπεδο.

3.3 Εταιρείες μη εγκατεστημένες στον ΕΟΧ

49. Οι μηχανισμοί συνεργασίας και συνεκτικότητας του ΓΚΠΔ εφαρμόζονται μόνο στους υπευθύνους επεξεργασίας με εγκατάσταση (ή εγκαταστάσεις) στον ΕΟΧ. Εάν μια εταιρεία δεν διαθέτει εγκατάσταση στον ΕΟΧ, απλώς και μόνο η παρουσία εκπροσώπου σε κράτος μέλος δεν αρκεί για την ενεργοποίηση του συστήματος μίας στάσης. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας χωρίς εγκατάσταση στον ΕΟΧ οφείλουν να συνεργάζονται με τις οικείες εποπτικές αρχές σε κάθε κράτος μέλος στο οποίο δραστηριοποιούνται, μέσω του τοπικού τους εκπροσώπου.

Για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων

Η Πρόεδρος

(Andrea Jelinek)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

1 Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία πραγματοποιεί δραστηριότητες διασυνοριακής επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα;

α. Ναι, αν:

- ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία είναι εγκατεστημένος σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη και
- η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων διάφορων εγκαταστάσεων σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη.

➤ Στην περίπτωση αυτή, μεταβείτε στην ενότητα 2.

β. Ναι, αν:

- η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων μίας μόνης εγκατάστασης υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία στον ΕΟΧ, αλλά:
- επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει ουσιωδώς υποκείμενα των δεδομένων σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη.

➤ Στην περίπτωση αυτή, η επικεφαλής εποπτική αρχή είναι η αρχή για τη μόνη εγκατάσταση του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία σε ένα μόνο κράτος μέλος. Η εν λόγω εγκατάσταση λογικά είναι η κύρια εγκατάσταση του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία καθώς είναι η μοναδική του εγκατάσταση.

1 Τρόπος προσδιορισμού της επικεφαλής εποπτικής αρχής

α. Σε περίπτωση που αφορά μόνο τον υπεύθυνο επεξεργασίας:

- i. προσδιορισμός του τόπου της κεντρικής διοίκησης του υπευθύνου επεξεργασίας στον ΕΟΧ·
- ii. η εποπτική αρχή της χώρας στην οποία βρίσκεται ο τόπος της κεντρικής διοίκησης είναι η επικεφαλής εποπτική αρχή του υπευθύνου επεξεργασίας.

Ωστόσο:

- iii. αν οι αποφάσεις όσον αφορά τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας λαμβάνονται σε άλλη εγκατάσταση στον ΕΟΧ και η εν λόγω εγκατάσταση έχει την εξουσία εφαρμογής των εν λόγω αποφάσεων, τότε η επικεφαλής αρχή είναι εκείνη που βρίσκεται στη χώρα του τόπου της εγκατάστασης αυτής.

β. Σε περίπτωση που αφορά τόσο τον υπεύθυνο επεξεργασίας όσο και τον εκτελούντα την επεξεργασία:

- i. έλεγχος του αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εγκατεστημένος στον ΕΟΧ και υπόκειται στο σύστημα μίας στάσης· σε θετική περίπτωση,

- ii. προσδιορισμός της επικεφαλής εποπτικής αρχής του υπευθύνου επεξεργασίας. Η εν λόγω αρχή θα είναι επίσης η επικεφαλής εποπτική αρχή του εκτελούντος την επεξεργασία.
- iii. η (μη επικεφαλής) εποπτική αρχή που είναι αρμόδια για τον εκτελούντα την επεξεργασία θα είναι «ενδιαφερόμενη εποπτική αρχή» - βλ. σημείο 3 κατωτέρω.

γ. Σε περίπτωση που αφορά μόνο τον εκτελούντα την επεξεργασία:

- i. προσδιορισμός του τόπου της κεντρικής διοίκησης του εκτελούντος την επεξεργασία στον ΕΟΧ.
- ii. αν ο εκτελών την επεξεργασία δεν έχει κεντρική διοίκηση στον ΕΟΧ, προσδιορισμός της εγκατάστασης στον ΕΟΧ στην οποία εκτελούνται οι κύριες δραστηριότητες επεξεργασίας του εκτελούντος την επεξεργασία.

δ. Σε περίπτωση που αφορά από κοινού υπευθύνους επεξεργασίας:

- i. έλεγχος αν οι από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας είναι εγκατεστημένοι στον ΕΟΧ.
- ii. προσδιορισμός του τόπου της κεντρικής διοίκησης στον ΕΟΧ για κάθε από κοινού υπεύθυνο επεξεργασίας αντίστοιχα (κατά περίπτωση)
- iii. η εποπτική αρχή της χώρας στην οποία βρίσκεται ο τόπος της κεντρικής διοίκησης είναι η επικεφαλής εποπτική αρχή του αντίστοιχου από κοινού υπευθύνου επεξεργασίας.

3 Υπάρχουν «ενδιαφερόμενες εποπτικές αρχές»;

Μια αρχή είναι «ενδιαφερόμενη εποπτική αρχή»:

- όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία είναι εγκατεστημένος στο έδαφός της ή
- όταν τα υποκείμενα των δεδομένων στο έδαφός της επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεαστούν ουσιωδώς από την επεξεργασία ή
- όταν έχει υποβληθεί καταγγελία σε συγκεκριμένη εποπτική αρχή.